

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Przedsiębiorstwa Produkcyjno Usługowo Handlowo (...) Sp. z o.o. w Ł.**

przeciwko **M. B., K. S. (1) i J. N.**

o zapłatę

orzeka:

1. uchyla wyrok częściowy zaoczny przeciwko J. N. z dnia 11 sierpnia 2011 roku,
2. zasądza solidarnie od pozwanych M. B., K. S. (1) i J. N. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa Produkcyjno Usługowo Handlowo (...) sp. z o.o. w Ł. kwotę 840 840,99 zł (osiemset czterdzieści tysięcy osiemset czterdzieści 99/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami:
 - a) od kwoty 806 685,00 zł od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 34 155,99 zł od dnia 10 lutego 2010 roku do dnia zapłaty,przy czym pozwani zobowiązani są do zapłaty solidarnie również z M. F., od którego należność została zasądzona wyrokiem zaocznym z dnia 14 stycznia 2011 roku wydanym w niniejszej sprawie,
3. zasądza solidarnie od pozwanych M. B., K. S. (1) i J. N. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa Produkcyjno Usługowo Handlowo (...) sp. z o.o. w Ł. kwotę 9 536,16 zł (dziewięć tysięcy pięćset trzydzieści sześć 16/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym w części, tj. co do kwoty 7 217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) pozwani zobowiązani są do zapłaty solidarnie również z M. F., od którego koszty zostały zasądzone wyrokiem zaocznym z dnia 14 stycznia 2011 roku wydanym w niniejszej sprawie,
4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego w Warszawie solidarnie od pozwanych M. B., K. S. (1) i J. N. kwotę 42 043,00 zł (czterdzieści dwa tysiące czterdzieści trzy złote) tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony, przy czym pozwani zobowiązani są do zapłaty solidarnie również z M. F., od którego należność została zasądzona wyrokiem zaocznym z dnia 14 stycznia 2011 roku wydanym w niniejszej sprawie,

5. nakazuje pobrać od pozwanego M. B. na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 1 859,38 zł (jeden tysiąc osiemset pięćdziesiąt dziewięć 38/100 złotych) tytułem zwrotu części wydatków poniesionych na poczet wynagrodzenia biegłego, przejmując pozostałą część wydatków na rachunek Skarbu Państwa,

6. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. M. W. kwotę 8 856,00 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu pozwanemu J. N..

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt **XX GC 283/10**

UZASADNIENIE

Pozwem z 10.10.2010r. powód Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowo – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. (dalej powód albo K.) wniósł o solidarne zasądzenie od pozwanych K. S. (1), M. B., J. N. oraz M. F. kwoty 840.840,99 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 806.685 zł od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty, od kwoty 34.155,99 zł od dnia 10.02.2012r., tj. od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty oraz o solidarne zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu. Powód oparł swoje roszczenie na treści art. 299 § 1 k.s.h. Powód wskazał, że pozwani jako członkowie zarządu nie mogą zwolnić się z odpowiedzialności na podstawie art. 299 § 2 k.s.h., gdyż nie zgłosili wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie, gdy zaszła ku temu przesłanka w postaci niewypłacalności spółki, nie zostało wszczęte postępowanie układowe (pozew k. 3 – 7).

W odpowiedzi na pozew pozwany M. B. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że pełnił funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. od grudnia 2004r. do października 2007r., a zobowiązanie spółki w stosunku do powoda zostało zaciągnięte we wrześniu 2005 roku, zatem pozwany nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązanie. Pozwany nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki, gdyż stan finansów spółki (...) Sp. z o.o. nie uzasadniał złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości czy otwarcia postępowania układowego. Ponadto w okresie, w którym pozwany sprawował funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. wierzytelność powoda była sporna. Zgłoszenie przez pozwanego wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. z uwagi na sporną wierzytelność nie było uzasadnione. W czasie pełnienia przez pozwanego funkcji członka zarządu nie istniały żadne przesłanki uzasadniające złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości czy też wszczęcie postępowania układowego. Sytuacja finansowa spółki była bardzo dobra (odpowiedź na pozew k. 123 – 129).

W odpowiedzi na pozew pozwana K. S. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Pozwana podniosła, że powód nie wykazał, iż egzekucja przeciwko spółce (...) Sp. z o.o. jest bezskuteczna. Pozwana nie ponosi winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęciu postępowania układowego. Nawet, gdyby przyjąć, że zachodziły podstawy do zgłoszenia wniosku o upadłość spółki i pozwana ponosi winę za niegłoszenie, to jej odpowiedzialność jako członka zarządu byłaby wyłączona z uwagi na brak szkody po stronie powoda (odpowiedź na pozew k. 249 – 255).

Wyrokiem zaocznym z dnia 14 stycznia 2011r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego M. F. na rzecz powoda kwotę 840.840,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 806.685 zł od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty, od kwoty 34.155,99 zł od dnia 10.02.2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 7.217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Jednocześnie Sąd nakazał pobrać od pozwanego M. F. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 42.043 zł tytułem kosztów sądowych, od których powód został zwolniony (wyrok zaoczny k. 272 – 273).

Wyrokiem częściowym zaocznym z dnia 11 sierpnia 2011r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od J. N. na rzecz powoda kwotę 840.840,99 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 806.685 zł od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty, od kwoty 34.155,99 zł od dnia 10.02.2012r. do dnia zapłaty, przy czym pozwany J. N. zobowiązany był do zapłaty solidarnie z M. F., którego należność została zasądzona wyrokiem z dnia 14 stycznia 2011r. Jednocześnie Sąd

Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego J. N. na rzecz powoda kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym pozwany J. N. zobowiązany został do zapłaty solidarnie z M. F., od którego należność zasądzona została wyrokiem z dnia 14 stycznia 2011r. Sąd nakazał również pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 42.043 zł tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód został zwolniony, przy czym pozwany zobowiązany był do zapłaty solidarnie z M. F., od którego należność została zasądzona wyrokiem z dnia 14 stycznia 2011r. (wyrok częściowy k. 385 – 386).

Pozwany J. N. wniósł sprzeciw od częściowego wyroku zaocznego dnia 11 sierpnia 2011r. wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że w okresie pełnienia przez niego funkcji członka zarządu (26.10 – 28.12.2007r.) nie istniały podstawy do ogłoszenia upadłości spółki. Zobowiązania których zapłaty domaga się powód powstały poza okresem sprawowania przez pozwanego funkcji członka zarządu, a członek zarządu odpowiada jedynie za zobowiązania powstałe w okresie sprawowania przez niego tej funkcji. Pozwany podniósł również, że powód nie wykazał istnienia przesłanki bezskuteczności egzekucji, gdyż nie wystąpił z wnioskiem o wyjawienie majątku spółki pomimo pouczenia w tym zakresie przez komornika (sprzeciw k. 410 – 413 w zw. z k. 448 – 451). Pozwany wniósł również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pismo procesowe k. 587 – 589).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej jako: spółka (...)) powstała w dniu 28 czerwca 2002r. Umowa spółki została podpisana w dniu 10 maja 2002 roku. Spółka została powołana w celu wybudowania budynku przy ul. (...) w W.. Spółka (...) prowadziła inwestycje polegającą na budowie budynku mieszkalno – użytkowego pięciopiętrowego z poddaszem użytkowym i garażem podziemnym z przeznaczeniem na sprzedaż bądź wynajem w W. przy ul. (...). (...) Sp. z o.o. w dniu 24 września 2002r. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. umowę o przeprowadzenie robót budowlanych przy ul. (...) w W.. Inwestycja była prowadzona zgodnie z założeniami. Prace budowlane rozpoczęły się przed rokiem 2004. Przez okres 3 – 4 miesięcy wstrzymano prace budowlane. Spółka rozpoczęła sprzedaż mieszkań w końcu 2005 roku, kiedy były zawierane umowy przedwstępne na sprzedaż 32 budowanych mieszkań oraz lokali użytkowych. Przy zawieraniu umów przedwstępnych nabywcy płacili (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zadatki w wysokości 10% wartości lokalu. Wybudowany budynek został oddany do użytku w 2006/2007 roku. Łączna powierzchnia wybudowanych lokali użytkowych wynosiła 150 – 200 m⁽²⁾, a łączna powierzchnia lokali mieszkalnych wynosiła 2700 – 3000 m⁽²⁾. Znaczny dochód z tytułu sprzedaży mieszkań spółka odnotowała na koniec 2007 roku. Po sprzedaży wszystkich lokali w 2008 roku spółka (...) Sp. z o.o. zaprzestała prowadzenia działalności inwestycyjnej. Pierwszymi członkami zarządu zostali K. S. (1) jako prezes zarządu oraz M. B. jako wiceprezes zarządu.

Dowód: odpis zupełny KRS k. 132, akt notarialny k. 144 – 154, zeznania świadków M. Z. k. 405 – 406, S. M. k. 407, A. K. k. 465 – 466, M. F. k. 686 – 688, zeznania pozwanego M. B. k. 883, k. 888.

W dniu 8 marca 2006 K. S. (1) złożyła rezygnację z funkcji prezesa zarządu. Pismo zawierające oświadczenie o rezygnacji z funkcji prezesa zarządu zostało wysłane do siedziby spółki (...) e - mailem. Po złożeniu rezygnacji K. S. (1) zwracała się do (...) Sp. z o.o. z wnioskiem o dokonanie zmian w KRS. Zarząd spółki (...) Sp. z o.o. nie podjął kroków celem dokonania zmian w KRS. Wobec czego w dniu 31 sierpnia 2007 roku K. S. (1) ponownie złożyła w (...) Sp. z o.o. rezygnację z pełnienia funkcji prezesa spółki. Uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 30 października 2007 roku została odwołana z funkcji prezesa zarządu spółki. K. S. (1) figurowała w rejestrze przedsiębiorców KRS jako prezes zarządu spółki (...) Sp. z o.o. do dnia 27.12.2007r.

Dowód: protokół NZW k. 155 – 156, oświadczenia k. 183, k. 185 – 189, e – mail k. 184, potwierdzenie doręczenia k. 261, protokoły zebrań k. 551 – 565, zeznania pozwanej K. S. (1) k. 884, k. 888.

M. B. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na stanowisku wiceprezesa zarządu w okresie od 14.01.2005r. do 31.08.2007r. Umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron. M. B. złożył rezygnację z funkcji wiceprezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wobec czego Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

w dniu 30 października 2007r. odwołało go z tej funkcji. M. B. figurował w rejestrze przedsiębiorców KRS jako wiceprezes zarządu spółki (...) Sp. z o.o. do dnia 27.12.2007r.

Dowód: świadectwo pracy k. 44, protokół NZW k. 155 – 157, protokoły przesłuchań k. 790 – 795.

Jednocześnie w dniu 30 października 2007 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. powołało M. F. na prezesa zarządu spółki oraz J. N. na wiceprezesa spółki. W dniu 28 grudnia 2007 roku J. N. złożył wobec (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu spółki. Pomimo złożenia oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka zarządu zarząd E. nie złożył wniosku o dokonanie zmiany w rejestrze przedsiębiorców KRS poprzez wykreślenie J. N. ze składu zarządu spółki. W dniu 28.10.2009r. J. N. wystąpił do Krajowego Rejestru Sądowego z wnioskiem o dokonanie zmian w KRS firmy (...) Sp. z o.o. z uwagi na złożoną w dniu 28.12.2007r. rezygnację z funkcji członka zarządu. J. N. figurowała w rejestrze przedsiębiorców KRS jako wiceprezes zarządu spółki (...) Sp. z o.o. do dnia 28.04.2010r.

Dowód: protokół NZW k. 155 – 157, oświadczenie o rezygnacji k. 414, k. 592wniosek k. 415, odpis pełny KRS k. 132 – 143, zeznania pozwanego J. N. k. 885 – 886, k. 888.

W 2004 roku spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. rozpoczynała prowadzenie działalności gospodarczej. Dzień 24 września 2004 roku jest dniem, w którym spółka nie uregulowała w pełni swojego zobowiązania wobec spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. Sytuacja finansowa spółki na dzień 31 grudnia 2004 roku nie jest reprezentatywna w stosunku do lat 2005 oraz 2006. Za rok 2004 spółka osiągnęła stratę w wysokości 21.911,71 zł. Na dzień 31.12.2004r. strata spółki nie naruszyła jeszcze w sposób istotny jej kapitału własnego. Poprawa sytuacji finansowej spółki nastąpiła w 2005 roku i spowodowana była dopłatami wspólników. Za rok 2005 spółka ponownie osiągnęła stratę, tym razem w wysokości 228.008,64 zł. Inwestycje długoterminowe spółki w 2005r. wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 4.204.709,68 zł i były finansowane głównie kapitałem własnym. W latach 2004 – 2006 spółka miała trudności w zachowaniu płynności finansowej. Działalność spółki w latach 2004 – 2006 nie była rentowana. Przychody spółki ze sprzedaży w latach 2004 – 2006 na poziomie 20,66 zł, 80,36 zł oraz 85.584,99 zł nie są adekwatne w stosunku do skali działalności spółki. W latach 2004 – 2006 spółka przynosiła straty. W 2006 roku sytuacja finansowa spółki znacznie się pogorszyła i ostatecznie na dzień 31 grudnia 2006 roku spółka miała ujemne kapitały własne, a wartość zobowiązań spółki przekraczała wartość jej majątku. Strata netto spółki w 2006 roku wynosiła 333.278,83 zł. Inwestycje długoterminowe spółki w 2006 roku wzrosły w stosunku do roku 2005 jedynie o 885.984,72 zł. Na dzień 31 grudnia 2006r. przeważająca część inwestycji długoterminowych spółki o wartości 7.124.339,92 zł była finansowana przede wszystkim przychodami z przyszłych okresów, tj. zaliczkami wpłaconymi przez przyszłych nabywców lokali, których saldo na dzień 31.12.2006r. wynosiło 7.288.408,83 zł. Sytuacja finansowa spółki na dzień 31.12.2006r. była negatywna. Na dzień 31.12.2006r. wartość zobowiązań spółki (10.008.087,43 zł) przekraczała wartość jej majątku (8.078.681,78 zł) o 1.929.405,65 zł. Na dzień 31.12.2006r. spółka miała ujemny kapitał własny, co powoduje sytuację, w której wartość zobowiązań spółki przekracza wartość jej majątku. Na koniec 2006 roku cały majątek spółki był finansowany zobowiązaniami krótkoterminowymi. Na dzień 31.12.2006r. wystąpiły przesłanki do ogłoszenia przez spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. upadłości.

Dowód: sprawozdania finansowe (...) Sp. z o.o. za lata 2004 – 2006 k. 158 – 173, dokumentacja postępowania kontrolnego k. 475, wyciąg z rachunku bankowego k. 595 – 597, k. 787 – 788, zeznania świadka P. K. k. 599 – 600, decyzje k. 655 – 660, k. 662 – 667, opinia biegłego k. 715 – 741, k. 847 – 849.

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2008 roku Sąd Polubowny ad hoc zasądził od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz P.P.U.H. (...). (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. kwotę 806.685 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 32.000 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Postanowieniem z dnia 20 marca 2009 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie prowadzonej pod sygn. akt X GCo 15/09 stwierdził wykonalność poprzez nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi sądu polubownego ad hoc z dnia 10 grudnia 2008 roku wydanego na podstawie zapisu na sąd polubowny zawartego w § 15 umowy numer (...) z dnia 24 września 2002r. o przeprowadzenie robót budowlanych przy ul. (...) w W.. Jednocześnie Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

na rzecz P.P.U.H. (...). (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. kwotę 123 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego.

Dowód: wyrok z postanowieniem k. 27 – 28.

Na podstawie wyroku sądu polubownego ad hoc z dnia 10 grudnia 2008 roku Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowo – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wszczęło przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. postępowanie egzekucyjne przed komornikiem sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie B. M. pod sygn. akt (...). Egzekucja nie doprowadziła do zaspokojenia wierzyciela. Postanowieniem z dnia 27 listopada 2009 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie B. M. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Koszty postępowania egzekucyjnego zostały ustalone przez komornika sądowego na kwotę 232,79 zł. W uzasadnieniu postanowienia komornik sądowy wskazała, że egzekucja prowadzona przeciwko (...) Sp. z o.o. z ruchomości, wierzytelności i kont bankowych okazała się bezskuteczna. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. nie posiada majątku. Jedyną nieruchomość, której właścicielem była spółka została sprzedana po wzniesieniu budynku.

Dowód: postanowienie k. 29, protokół wysłuchania k. 30, księga wieczysta k. 203 – 245, k. 355 – 383, akta postępowania egzekucyjnego o sygn. (...), zeznania powoda k. 882- 883, k. 888.

Wezwaniami z dnia 16 grudnia 2009 roku P.P.U.H. (...). (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wezwał K. S. (1), M. F., J. N. oraz M. B. do zapłaty zobowiązania w kwocie 840.840,99 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 września 2004 roku do dnia zapłaty z tytułu odpowiedzialności jako członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., za zobowiązania tej spółki, w stosunku do której umorzono postępowanie egzekucyjne z powodu bezskuteczności, w terminie trzech dni licząc od dnia otrzymania wezwania.

Dowód: wezwania k. 31 – 40.

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty J. N. poinformował powodową spółkę, że od dnia 28 grudnia 2007 roku nie jest członkiem zarządu (...) Sp. z o.o., a wszelkie pisma należy kierować do uprawnionych osób.

Dowód: pismo k. 41.

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z dnia 16.12.2009r. M. B. poinformował powodową spółkę, że jej żądanie zapłaty jest bezzasadne i pozbawione jakiejkolwiek podstaw prawnych. Poinformował, że pełnił funkcję zarządu spółki (...) Sp. z o.o. od stycznia 2005 roku do sierpnia 2007 roku, a zobowiązanie spółki w stosunku do P.P.U.H. (...). (...) Sp. z o.o. zostało zaciągnięte w 2004 roku. Podniósł, że nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o., albowiem w 2004 roku, tj. w chwili zaciągnięcia zobowiązania nie posiadał statusu członka zarządu.

Dowód: pismo k. 42 – 43.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dowodów. Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie należy wskazać, co następuje. W pełni wiarygodny dowód w niniejszej sprawie stanowią zgromadzone w aktach powołane wyżej dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania (które jedynie odmiennie interpretowały okoliczności z nich wynikające) ani nie budziła wątpliwości Sądu. W ocenie Sądu wiarygodny dowód w niniejszej sprawie stanowią również zeznania przesłuchanych świadków. Ocena ta dotyczy tej części zeznań, która dotyczy okoliczności faktycznych, związanych np. z okresem trwania procesu budowlanego prowadzonego przez spółkę (...), czy rozliczeń z nabywcami lokali już po zakończeniu budowy. Sąd pominął wskazaną przez świadków ocenę sytuacji finansowej spółki.

W znacznej części podstawę ustaleń sądu stanowił także dowód z przesłuchania stron postępowania, w szczególności – pozwanych. Pozwani potwierdzili co do zasady okres sprawowania przez każdego z nich funkcji członka zarządu spółki (...). W szczególności przesłuchania pozwanych potwierdzają wskazaną przez K. S. (1) datę złożenia przez nią

rezygnacji z funkcji członka zarządu. Podstawy ustaleń Sądu nie stanowiła wyrażana przez pozwanych ocena sytuacji majątkowej reprezentowanej przez nich spółki.

W ocenie Sądu w pełni wiarygodny i znaczący dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stanowi dowód z opinii biegłego G. S.. Opinia została sporządzona w sposób fachowy. Biegły w sposób czytelny wyjaśnił sposób w jaki doszedł do sformułowanych w opinii wniosków końcowych, wyjaśniając te zagadnienia szerzej podczas składania ustanych wyjaśnień do opinii na rozprawie w dniu 22 listopada 2013 roku. Wskazanej oceny dowodu z opinii biegłego nie zmienia fakt, że w odniesieniu do niektórych wątków zagadnienia będącego przedmiotem opinii, biegły nie wypowiedział się jednoznacznie. Należy mieć na uwadze okoliczność, że podstawą przygotowania opinii była szczątkowa dokumentacja (...) spółki (...). Podstawę ustaleń Sądu, jak też rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stanowiły także ustne wyjaśnienia biegłego do złożonej przez niego opinii pisemnej. Zdaniem Sądu, podczas składania wyjaśnień, odpowiadając na pytania Sądu i stron, biegły udzielał wyczerpujących odpowiedzi, szeroko i – w ocenie Sądu – przekonująco uzasadniając stanowisko wyrażone w opinii pisemnej. Sposób opiniowania przez biegłego (zarówno w zakresie opinii pisemnej, jak i ustnej) świadczą o wysokim poziomie wiedzy fachowej biegłego i dużych zdolnościach jej przekazywania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 299 k.s.h., jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. W myśl § 2 tego artykułu, członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

W ocenie Sądu, w toku postępowania w niniejszej sprawie powód, jako wierzyciel spółki (...), wykazał zarówno istnienie, jak i wysokość wierzytelności przysługującej mu wobec tej spółki. Wynika ona ze złożonego do akt wyroku sądu polubownego. W toku postępowania w niniejszej sprawie pozwani kwestionowali wysokość wierzytelności powoda. Zarzuty takie nie mają jednak znaczenia w niniejszej sprawie. Zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie ukształtowane jest stanowisko, że w toku postępowania w sprawie toczącej się na gruncie art.299 k.s.h., członkowie zarządu spółki nie mogą podnosić zarzutów zmierzających do kwestionowania wysokości wierzytelności powoda wobec reprezentowanej przez nich spółki. Omawiany zakaz wynika z charakteru odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki (odpowiedzialność odszkodowawcza, deliktowa). Wskazał na to Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 7 listopada 2008 roku (III CZP 72/08), wyjaśniając, iż przyjęcie, że członkowie zarządu ponoszą taką odpowiedzialność na podstawie art. 299 k.s.h., wyklucza możliwość podnoszenia przez członków zarządu względem wierzycieli spółki zarzutu przedawnienia roszczenia, na którego bezskuteczność egzekucji wierzyciele się powołują. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiana odpowiedzialność członków zarządu nie ma charakteru odpowiedzialności akcesoryjnej. Zatem nie ma podstaw do badania w toku postępowania w niniejszej sprawie wierzytelności wobec spółki (...), stwierdzonej złożonym do akt wyrokiem sądu polubownego. Pozwani w niniejszej sprawie jako członkowie zarządu spółki (...) odpowiadają za szkodę jaka poniósł powód w związku z tym, że jego wierzytelność nie została zaspokojona w toku postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu za udowodnioną uznać należy również przesłankę bezskuteczności wierzytelności powoda wobec spółki (...). Dokumenty zgromadzona w aktach egzekucyjnych (...) **potwierdzają jednoznacznie**, że egzekucja prowadzona przeciwko spółce (...) okazała się bezskuteczna. W toku tego postępowania nie wyegzekwowano nawet części wierzytelności przysługującej powodowi i ostatecznie postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. Przy czym zauważyć należy, że – jak wynika z wniosku o wszczęcie egzekucji i pism kierowanych przez Komornika do różnych podmiotów – egzekucja kierowana była do wszelkiego rodzaju majątku spółki (...).

Zdaniem Sądu całkowicie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje okoliczność, że powód nie wystąpił przeciwko spółce (...) z wnioskiem o wyjawienie majątku. Należy bowiem zwrócić uwagę, że podnosząc taki zarzut, żaden z pozwanych nie wskazał jednocześnie, że w roku 2009, w którym toczyła się bezskuteczna egzekucja przeciwko spółce (bądź w okresie późniejszym) istniał majątek, z którego powód mógłby uzyskać choćby częściowe zaspokojenie swojej wierzytelności, a który mógłby zostać ujawniony w toku postępowania w sprawie o wyjawienie majątku spółki (...). Dodatkowo wskazać należy, że okoliczności niniejszej sprawy wskazują jednoznacznie, że spółka (...) nie posiadała w zasadzie żadnego majątku. Poza sporem pozostaje w niniejszej sprawie okoliczność, że ostatnie lokale w budynku przy ul. (...) zostały przez spółkę (...) zbyte w roku 2008. Z zeznań świadka P. K. (k. 599) wynika natomiast, w marcu 2009 roku (po przeprowadzonym postępowaniu egzekucyjnym) w biurze spółki (...) nie pozostały żadne ruchomości. Przy czym zauważyć należy, że lokal w którym mieściło się biuro spółki (...) nie stanowił jej własności. W tym kontekście całkowicie niezrozumiałym jest podniesiony przez pozwanych zarzut dotyczący braku wystąpienia przez powoda z wnioskiem o wyjawienie majątku spółki (...). Podniesione wcześniej okoliczności, z których wynika, że w dacie zakończenia postępowania egzekucyjnego wymieniona wyżej spółka nie posiadała żadnego majątku, wskazują, że postępowanie w sprawie o wyjawienie majątku nie zmieniłoby sytuacji powoda jako wierzyciela i nie pozwoliłoby na odnalezienie majątku, który umożliwiłaby choćby częściowe zaspokojenie przysługującej mu wierzytelności.

W toku postępowania w niniejszej sprawie zostało również wykazane, że wierzytelność powoda wobec spółki (...) istniała w okresie sprawowania funkcji członka zarządu tej spółki przez każdego z pozwanych. Całkowicie błędne jest stanowisko pozwanych M. B. i J. N., w myśl którego nie ponoszą oni odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) wobec powoda, z uwagi na to, że omawiana wierzytelność nie powstała w okresie gdy pełnili oni funkcję członków zarządu tej spółki. W literaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że odpowiedzialność ponoszą członkowie zarządu gdy czas pełnienia przez nich tej funkcji pokrywa się z okresem powstania i istnienia wierzytelności, której egzekucja stała się bezskuteczna. Taki wniosek można wywieść m. in. z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 roku (II CSK 571/10, LEX nr 847124), w którym wskazano, że członek zarządu spółki z o.o. nie ponosi odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. za zobowiązania spółki, które nie istniały w czasie sprawowania przez niego mandatu, bo powstały dopiero później. Przesłankami odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. są więc istnienie określonego zobowiązania spółki z o.o. w czasie, w którym dana osoba była członkiem zarządu spółki (a więc niepowstałego później). Zauważyć przy tym należy, że – jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy – sporna wierzytelność powoda powstała w okresie przed objęciem przez M. B., jak i J. N. funkcji członków zarządu (i istniała w okresach sprawowania przez nich funkcji członków zarządu). Fakt ten nie był także kwestionowany przez samych wymienionych pozwanych. Poza sporem pozostawała w niniejszej sprawie okoliczność, że również w odniesieniu do K. S. (1), okres pełnienia przez nią funkcji członka zarządu pokrywa z czasem istnienia wierzytelności powoda wobec spółki (...).

W ocenie Sądu, w toku postępowania w niniejszej sprawie, żaden z pozwanych nie wykazał wskazanych w powołanym art. 299 § 2 k.s.h. przesłanek zwalniających od odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...). Żaden z pozwanych nie wykazał, że kondycja (...) spółki (...) w okresie sprawowania przez nich funkcji członka zarządu, nie uzasadniała złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości tej spółki lub wszczęcie postępowania układowego. Kluczowym dowód w tym zakresie stanowi - w ocenie Sądu – opinia biegłego G. S.. Wynika z niej jednoznacznie, że w zasadzie od początku swojej działalności spółka (...) była nierentowna. Jak wynika jednoznacznie z opinii biegłego sytuacja ta stała się „krytyczna” na koniec 2006 roku. Zatem dzień 31 grudnia 2006 roku, jest tym dniem, w którym zaistniała jedna z przesłanek ogłoszenia upadłości spółki (...) – zobowiązania tej spółki przewyższyły wartość jej majątku. Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie nie wynika aby w późniejszym okresie sytuacja spółki poprawiła się. Przeciwnie – jak wynika choćby z zeznań świadka P. K. - po zakończeniu sprzedaży lokali w budynku przy ul. (...) spółka praktycznie zakończyła działalność.

Skoro zatem pozwani M. B. i J. N. byli w zarządzie spółki E. we wskazanym okresie, to ich stanowisko co do braku podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest całkowicie bezzasadne. Przypomnieć należy – że po myśli art. 299 § 2 k.s.h. – to pozwani winni okoliczność tę udowodnić.

Wskazanej wyżej oceny sytuacji finansowej a zatem też podstaw odpowiedzialności pozwanych nie zmienia okoliczność wpływu do spółki znacznej ilości środków finansowych w roku 2007, w związku ze sprzedażą ostatnich lokali w budynku przy ul. (...) (w tym lokalu użytkowego o znacznej powierzchni i znacznej wartości), na którą powoływał się pozwany M. B.. Podczas składania ustnych wyjaśnień do opinii pisemnej, na pytania wskazanego pozwanego, biegły G. S. wskazał, że – jeżeli uwzględnić w stanie majątku spółki (...) powołany wpływ środków, to sytuacja spółki byłaby lepsza, bo zobowiązania tej spółki w mniejszym stopniu przekraczałyby wartość majątku tej spółki. Należy jednak zwrócić uwagę, że w – w świetle ustnych wyjaśnień biegłego – w dalszym ciągu mamy do czynienia z nadwyżką zobowiązań nad aktywami. Dodatkowo zauważyć należy, że przedstawiona przez biegłego na rozprawie w dniu 22 listopada 2013 roku ocena sytuacji spółki (...) (uwzględniająca wpływy ze sprzedaży ostatnich lokali w roku 2007) ma charakter czysto hipotetyczny. Biegły wyraźnie wskazał na brakujące dowody z dokumentów, które nie pozwalają na to, by wskazana przez niego czego trzeba, żeby była to ocena fatyczej rzeczywistej sytuacji. Z uwagi na powyższe, zdaniem Sądu, omówionej lepszej sytuacji spółki (...) po uzyskaniu przez nią środków ze sprzedaży ostatnich lokali w budynku przy ul. (...), nie można uznać za udowodnioną. Raz jeszcze podkreślić należy, że z uwagi na wynikający z treści art. 299 § 2 k.s.h. ciężar udowodnienia okoliczności wyłączających odpowiedzialność członka zarządu, nieudowodnienie omawianej okoliczności obciążać musi pozwanych.

W ocenie Sądu także pozwana K. S. (1) nie wykazała istnienia okoliczności wyłączających jej odpowiedzialność za zobowiązania spółki (...) wobec powoda. Nie może się ostać zarzut pozwanej, w myśl którego nie ponosi ona winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Argumentacja pozwanej w tym zakresie opiera się na fakcie złożenia przez nią rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu w marcu 2006 roku. W ocenie Sądu już w tej dacie zachodziły przesłanki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości czy wszczęcie postępowania układowego. W opinii biegłego G. S. jako moment, w którym uzasadnione było wystąpienie ze wskazanymi wnioskami – wskazana została data 31 grudnia 2006 roku, zatem już po złożeniu przez pozwaną rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu. Zauważyć jednak należy, że przytoczona data została przez biegłego ustalona jako moment zaistnienia jedynie jednej z przesłanek niewypłacalności dłużnika będących podstawą wszczęcia postępowania upadłościowego wymienionych w art. 11 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu, **d**łużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Zgodnie natomiast z treścią ust. 2 powołanego przepisu, dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. W opinii pisemnej (k. 732) biegły G. S. wskazał, że z punktu widzenia okoliczności wskazanych w art. 11 ust. 1 powołanej ustawy (zaprzestanie regulowania wymagalnych zobowiązań) jest to dzień 24 września 2004 roku, kiedy to spółka (...) nie wywiązała się z wymagalnych zobowiązań na rzecz powoda.

Jak wynika ze złożonego do akt sprawy wyroku sądu polubownego z dnia 10 grudnia 2008 roku, wierzytelność powoda wobec spółki (...) stała się wymagalna w dniu 24 września 2004 roku (od tej daty zostały bowiem zasądzone od spółki (...) na rzecz powoda odsetki za opóźnienie w zapłacie). W toku postępowania w sprawie nie został przedstawiony żaden materiał dowodowy, z którego wynikałoby, że we wskazanym okresie spółka (...) regulowała inne wymagalne zobowiązania. Nie zostało zatem wykazane, że okoliczność braku zapłaty należności powoda nie wiąże się z zaistnieniem przesłanki z art. 11 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze, lecz była związana z kwestionowaniem tej jednej konkretnej wierzytelności. Poczynienie ustaleń w tym przedmiocie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przede wszystkim z dokumentów (...) spółki (...). Dowody takie nie zostały przedstawione przez pozwanych, w szczególności przez K. S. (2). Z uwagi na powyższe uznać należy, że już w roku 2004 reprezentowana przez pozwaną spółka zaprzestała spłacania wymagalnych zobowiązań. Ponieważ w powołanym okresie pozwana pełniła funkcję członka zarządu, ponosi ona odpowiedzialność za wskazane w pozwie zobowiązania spółki (...) wobec powoda.

Reasumując powyższe rozważania wskazać należy, że żaden z pozwanych w niniejszej sprawie nie wykazał istnienia po jego stronie przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność wobec powoda za zobowiązania spółki (...) dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz powoda solidarnie od wszystkich pozwanych całą należność dochodzoną pozwem, która stanowi nieuiszczoną rzecz powoda jego wymagalną wierzytelność wobec spółki (...) sp. z o.o.. W ocenie Sądu w pełni uzasadnione jest również żądanie pozwu w zakresie dochodzonych przez powoda odsetek za opóźnienie w zapłacie. Odsetki od kwoty należności głównej zasądzonej wyrokiem sądu polubownego zostały zasądzone zgodnie z treścią tego wyroku od dnia 24 września 2004 roku. Bez wątplenia bowiem brak ich zapłaty przez spółkę (...) stanowi niewątpliwie szkodę po stronie powoda, za którą odpowiedzialność ponoszą pozwani. W zakresie odsetek od zasądzonych przez sąd polubowny kosztów procesu zostały one zasądzone również zgodnie z żądaniem pozwu – od daty wniesienia pozwu w niniejszej sprawie. Nie ulega wątpliwości, że w tej dacie wskazana kwota była wymagalna wobec tego, że w okresie poprzedzającym wystąpienie na drogę sądową powód skierował do każdego z pozwanych wezwania do zapłaty jego wierzytelności zasądzonej wyrokiem sądu polubownego z dnia 10 grudnia 2008 roku.

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych wyżej przepisów należało orzec jak w sentencji wyroku, po uprzednim uchyleniu wyroku częściowego zaocznego z dnia 11 sierpnia 2011 roku wydanego przeciwko pozwanemu J. N. (na mocy art. 347 k.p.c.).

Wobec tego, że uprawomocnił się wydany w niniejszej sprawie wyrok zaoczny wydany przeciwko M. F., Sąd zaznaczył w wyroku, że odpowiedzialność za zapłatę zasądzonej nim kwoty pozwani (K. S. (1), M. B. i J. N.) ponoszą solidarnie także z M. F..

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1, § 3 i § 4 k.p.c.. Na kwotę zasądzoną od pozwanych na rzecz powoda z tego tytułu składają się: wynagrodzenie pełnomocnika – 7200 zł, wydatek pełnomocnika w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł, koszty dojazdu pełnomocnika do Sądu – 2 256,66 zł oraz wydatek w postaci kosztów pełnego odpisu z KRS spółki (...). W ocenie Sądu nie było podstaw do zasądzenia na rzecz powoda kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 10 800 zł (wyższej niż stawka minimalna ustalona w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości). Należy zauważyć, że wnosząc o zasądzenie wynagrodzenia w wyższej niż minimalna stawce, pełnomocnik powoda nie wykazał żadnych okoliczności uzasadniających ten wniosek, powołując się wyłącznie na § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. W ocenie Sądu nie zachodzą żadne przesłanki wskazane w § 2 ust. 2 rozporządzenia, w szczególności nie mamy do czynienia ze skomplikowanym charakterem sprawy. Sąd zasądził na rzecz strony powodowej koszty dojazdu pełnomocnika do Sądu, uznając je za celowe dla należytej obrony praw powoda (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2013 roku, V CZ 82/12). Obecność pełnomocnika powoda zwłaszcza a czasie przeprowadzania dowodu z osobowych źródeł dowodowych przyczyniała się do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wysokość kosztów przejazdu została ustalona w oparciu o § 3 ust. 1 – 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej w zw. z art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym oraz w zw. z § 2 pkt 1 lit. b Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Na mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał pobrać solidarnie od pozwanych kwotę 42 043 zł tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód został zwolniony. Przy czym także w odniesieniu do tej należności Sąd zaznaczył, że pozwani ponoszą odpowiedzialność solidarną także z M. F..

Na mocy art. 83 ust. 2 ww. ustawy Sąd nakazał pobrać od pozwanego M. B. przypadającą na niego część wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na poczet wynagrodzenia biegłego. Pozostała kwota wynagrodzenia biegłego została przejęta na rachunek Skarbu Państwa wobec tego, że drugi z pozwanych wnoszący o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego był w całości zwolniony od kosztów sądowych.

Na podstawie stosownych przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Sąd zasądził na rzecz r. pr. M. W. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną z urzędu na rzecz pozwanego J. N., podwyższając wynagrodzenie ustalone na podstawie § 6 pkt 7) rozporządzenia o obowiązujący VAT.

Wobec powyższego, na mocy powołanych przepisów należało orzec jak w sentencji wyroku.

SSO Agnieszka Baran